

ISSN 1301-3912

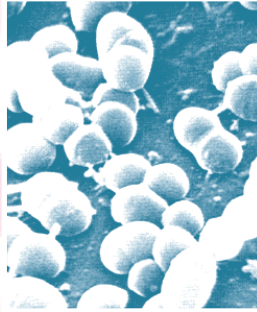
Turkish Journal of Hospital Infections

Hastane İnfeksiyonları Dergisi

Yıl : 2006

Cilt : 10

Sayı : 4

Hastane İnfeksiyonları Araştırmalarında Kullanılan Gözlemsel Çalışma Tasarımları
Aşçıoğlu S.

Hastane İnfeksiyonu Salgınlarının İncelenmesinde Kullanılan Çalışma Düzenleri
Çetinkaya Şardan Y.

Hastane İnfeksiyonları Alanında Farklı Bir Araştırma Yöntemi "Yarı-Deneysel (Quasi-Experimental)" Araştırma Tasarımları
Yeniova Ö, Aşçıoğlu S.

Hastane İnfeksiyonları Araştırmalarında İstatistiksel Analiz
Hayran M.

Reanimasyon Yoğun Bakım Ünitemizde Görülen Nozokomiyal İnfeksiyonlar ve İnfeksiyon Risk Faktörleri

Pişkin N, Tütüncü E, Aydemir H, Yalçı A, Gürbüz Y, Türkyılmaz R.

Bir Devlet Hastanesi Örneği: Eskişehir Yunus Emre Devlet Hastanesinde 2005 Yılında Saptanan Hastane İnfeksiyonları
Çevik FÇ, Aykın N, Naz H.

Hastane İnfeksiyonları Dergisi

Editörler Kurulu

Dr. Murat AKOVA Dr. Volkan KORTEN
Dr. Metin ÇAKMAKÇI Dr. Hakan LEBLEBİCİOĞLU
Dr. Semra ÇALANGU Dr. Latife MAMIKOĞLU
Dr. Mehmet DOĞANAY Dr. Emin TEKELİ
Dr. Volkan DÜNDAR Dr. Kurtuluş TÖREÇİ
Dr. Güler KANRA Dr. Haluk VAHABOĞLU

Danışma Kurulu

Dr. Halis AKALIN Dr. Selma KARABEY
Dr. Ayhan AKBULUT Dr. Mehmet KARAHAN
Dr. Firdevs AKTAŞ Dr. Sadık KILIÇTURGAY
Dr. Yıldırım AKTUĞLU Dr. İftihar KÖKSAL
Dr. Hüsnü ALTUNAY Dr. Levent KUTLUAY
Dr. Dilek ARMAN Dr. Lütfiye MÜLAZIMOĞLU
Dr. Eralp ARIKAN Dr. Özcan NAZLICAN
Dr. Hande ASLAN Dr. Beril ÖZBAKKALOĞLU
Dr. Celal AYAZ Dr. Oktay ÖZDEMİR
Dr. Kemalettin AYDIN Dr. Onur ÖZGENÇ
Dr. Mehmet BAKIR Dr. Halit ÖZSÜT
Dr. Semih BASKAN Dr. Recep ÖZTÜRK
Dr. Mustafa BERKTAŞ Dr. Mehmet PARLAK
Dr. Kadir BİBEROĞLU Dr. İskender SAYEK
Dr. Mehmet BİTİRGEN Dr. Engin SEBER
Dr. Nahit ÇAKAR Dr. Fatma SIRMATEL
Dr. Mete ÇEK Dr. Mehmet TAŞYARAN
Dr. Elvin DİNÇ Dr. Murat TUĞRUL
Dr. Başak DOKUZOĞUZ Dr. Necla TÜLEK
Dr. Bengül DURMAZ Dr. Rüçhan TÜRKYILMAZ
Dr. Atilla ENGİN Dr. Eyüp Sabri UÇAN
Dr. İsmail H. DÜNDAR Dr. Onur URAL
Dr. Suna GEDİKOĞLU Dr. Gaye USLUER
Dr. Oya GÖKMEN Dr. Sercan ULUSOY
Dr. Feridun GÖKIRMAK Dr. Ömrüm UZUN
Dr. Paşa GÖKTAŞ Dr. Ayşe WILLKE
Dr. Deniz GÜR Dr. A. Nevzat YALÇIN
Dr. Volkan ÖZGÜVEN Dr. Güler YAYLI
Dr. Mehmet Ali ÖZİNEL Dr. Ayşe YÜCE
Dr. Murat HAYRAN

Genel Yayın Koordinatörü

Dr. Serhat ÜNAL

Yayın Yürütme Kurulu

Dr. Yeşim ÇETİNKAYA ŞARDAN Dr. Şükran YAVUZDEMİR
Dr. Mustafa Aydın ÇEVİK Dr. Gül Ruhsar YILMAZ
Dr. F. Şebnem ERDİNÇ Dr. M. Arzu YETKİN

Hastane İnfeksiyonları Dergisi
Hastane İnfeksiyonları ve Kontrolü Derneği Tarafından
Bilimsel Olarak Desteklenmektedir.

İçindekiler

Hastane İnfeksiyonları Araştırmalarında Kullanılan
Gözlemsel Çalışma Tasarımları
Dr. Sibel AŞÇIOĞLU 205

Hastane İnfeksiyonu Salgınlarının
İncelenmesinde Kullanılan
Çalışma Düzenleri
Dr. Yeşim ÇETİNKAYA ŞARDAN. 211

Hastane İnfeksiyonları Alanında
Farklı Bir Araştırma Yöntemi
"Yarı-Deneyisel (Quasi-Experimental)"
Araştırma Tasarımları
Dr. Özgür YENİOVA,
Dr. Sibel AŞÇIOĞLU 219

Hastane İnfeksiyonları Araştırmalarında
İstatistiksel Analiz
Dr. Mutlu HAYRAN 227

Reanimasyon Yoğun Bakım Ünitelerinde Görülen
Nozokomiyal İnfeksiyonlar ve
İnfeksiyon Risk Faktörleri
Dr. Nihal PIŞKIN, Dr. Ediz TÜRÜNCÜ,
Dr. Hande AYDEMİR, Dr. Aysun YALÇI,
Dr. Yunus GÜRBÜZ, Dr. Rüçhan TÜRKYILMAZ. 236

Bir Devlet Hastanesi Örneği:
Eskişehir Yunus Emre Devlet Hastanesinde
2005 Yılında Saptanan Hastane İnfeksiyonları
Dr. Figen Çağlan ÇEVİK,
Dr. Nevil AYKIN, Dr. Hasan NAZ. 244

Hastane İnfeksiyonları Dergisi

Yıl : 2006, Cilt : 10, Sayı : 4

Yayımlayan:

bilimsel tıp
yayınevi

Bilimsel Tıp Yayınevi

Bükreş Sokak No: 3/20 Kavaklıdere - ANKARA
Tel : 0 312 426 47 47 Faks : 0 312 426 93 93

Yazışma Adresi:

Hastane İnfeksiyonları Dergisi
P. K. 130 Kavaklıdere - ANKARA

Bu derginin yayımını destekleyen kuruluşlar derginin bilimsel içeriğine
karışmamaktadır. İleri sürülen ve savunulan görüşler destekleyen
kuruluşların görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

Hastane İnfeksiyonları Dergisi Epidemiyoloji Özel Sayısı

 JANSSEN-CILAG a division of

Tarafından Desteklenmiştir.

JANSSEN-CILAG Türkiye, bir Johnson and Johnson Sıhhi Malzeme San. ve Tic. Ltd. Şti. bölümüdür

Hastane Enfeksiyonları

Dergisi

YAZIM KURALLARI

- Hastane Enfeksiyonları Dergisi Bilimsel Tıp Yayınevi'nin süreli yayını olarak üç ayda bir yayımlanmaktadır.
- Derginin amacı Hastane Enfeksiyonlarını ilgilendiren konularda yapılan deneysel çalışmalar, klinik çalışmalar, epidemiyolojik çalışmalar, derlemeler, olgu sunuları, kısa raporlar ve editöre mektup türünden yazılar ile okuyucular arası bilgi alışverişini sağlamak ve böylece ülkemizin bilimsel gelişimine katkı sağlamaktır.
- Derginin dili Türkçe'dir ve Türkçe yazılmış makaleler kabul edilmektedir. Ancak deneysel çalışmalar, klinik ve epidemiyolojik çalışmalar, olgu sunuları için İngilizce başlık, İngilizce özet, İngilizce anahtar kelimelerin bulunması zorunludur. Derleme türü makaleler için Türkçe ve İngilizce özete gerek yoktur. Kısaltmalar uluslararası kabul edilen şekilde olmalı ve ilk kullanıldıkları yerde açık olarak yazılmalı ve parantez içinde kısaltılmış şekli gösterilmelidir.
- Yazıda mikroorganizmaların latince isimleri ilk geçtikleri yerde tam ve açık olarak yazılmalı, daha sonraki kullanımlarda cins isminin ilk harfi büyük harfle yazılarak, nokta konulmalı ve tür ismi küçük harflerle yazılarak kısaltılmış olarak kullanılmalıdır. Örneğin: *Streptococcus pneumoniae* ..... *S. pneumoniae* gibi. Mikroorganizmaların orjinal Latince isimleri ya italik olarak yazılmalı veya italik yazılmalarını sağlamak için atlatları çizilmelidir. Yazıda mikroorganizmaların sadece cins adı belirtiliyorsa türkçeye kazandırılmış şekli ile yazılabilir. Örneğin: stafilokok, streptokok gibi. Bu durumda italik yazılıma gerek yoktur.
- Antibiyotik isimleri dil bütünlüğünü sağlamak açısından okunduğu gibi yazılmalı ve cümle başında değilse ilk harfi küçük olarak yazılmalıdır. Örneğin: sefotaksim, streptomisin, penisilin gibi.
- Gönderilen yazılar, isimleri gizli tutulan konuyla ilgili üç danışma kurulu üyesinden en az iki olumlu görüş karşılığında yayımlanmaya hak kazanır.
- Yazıların hemen işleme konulabilmesi için belirtilen yazım esaslarına tam olarak uygun olması gereklidir.
- Yazılar yazıcı ile A4 kağıda, kağıdın sadece bir yüzüne ve çift aralıklı olarak yazılmalı ve 3.5" disket ile birlikte gönderilmelidir.
- Araştırma şeklindeki makaleler mutlaka aşağıda belirtilen düzene uygun olmalıdır;
  1. sayfa: Başlık (Türkçe), Yazarlar, Kurum, Yazışma Adresi.
  2. sayfa: Özet (Türkçe), Anahtar Kelimeler, İngilizce Başlık, İngilizce Özet, İngilizce Anahtar Kelimeler.
  3. sayfa ve sonraki sayfalar sırasıyla Giriş, Materyal ve Metod, Sonuçlar, Tartışma ve Kaynaklar.
- Olgu sunumu şeklindeki makalelerde de yukarıdaki ilk 2 sayfa için geçerli düzene uyulmalı, üçüncü sayfadan itibaren yazının türüne uygun şekilde kaleme alınmalıdır.
- Derlemelerde kaynak sayısı mümkünse 40'ın üzerinde olmalıdır. Dergide yayınlanacak derleme türündeki yazılar editörler kurulu tarafından önceden planlandığı için, planlanan dışındaki derleme türü makaleler ile ilgili olarak yazı gönderilmeden önce editörler kurulunun onayı alınmalıdır.
- Tablo, Şekil ve Resimler (Numaraları ve/veya alt yazıları ile birlikte) gönderilecek olan üç örnekten yalnızca birinde yazı içinde yer alması istenilen şekilde hazırlanmalı (eklenmeli, yapıştırılmalı vs.), diğer iki örnekte numara, başlık veya alt yazıları ile birlikte herbiri bir A4 kağıda (çizilmiş, yazılmış veya yapıştırılmış olarak) hazırlanarak yazıya eklenmelidir.

Yine bu son iki örnekte yazı danışma kurulu üyelerine isim saklı olarak gönderileceği için, yazar isimleri ve çalışmanın yapıldığı yer ile ilgili bilgiler bulunmamalıdır (boş bırakılmalı veya okunamayacak şekilde silinmelidir).

- Kaynak numaraları metinde parantez içinde ve cümle sonunda belirtilmeli, metin sonunda eser içindeki geçiş sırasına göre numaralandırılmalıdır. Kaynakların yazılımları aşağıdaki örneklere uygun olmalıdır.

Kaynak bir dergi ise;

Yazar(lar)ın Soyadı Adının başharf(ler)i, (6 ve daha az sayıda yazar için yazarların tümü, 6'nın üzerinde yazarı bulunan makaleler için ilk 3 yazar belirtilmeli Türkçe kaynaklar için "ve ark.", yabancı kaynaklar için "et al." ibaresi kullanılmalıdır). Makalenin başlığı, Derginin Index Medicus'a uygun kısaltılmış ismi Yıl; Cilt: İlk ve son sayfa numarası.

Örnek: Fagon JY, Novara A, Stephan F, Girou E, Safar M. Mortality attributable to nosocomial infections in the ICU. Inf Contr Hosp Epidemiol 1994;15:428-34.

Kaynak bir kitap ise;

Yazar(lar)ın Soyadı Adının başharf(ler)i. Kitabın Adı, Kaçınıcı Baskı olduğu, Basım Yeri, Basımevi, Basım Yılı.

Örnek: Sherlock S. Diseases of the Liver and Biliary System. Eighth edition, Oxford: Blackwell Scientific Publications, 1989.

Kaynak kitaptan bir bölüm ise;

Bölüm yazar(lar)ının Soyadı Adının başharf(ler)i, Bölüm başlığı, In: Editör(ler)in soyadı adının başharf(leri) (ed) veya (eds). Kitabın adı, Kaçınıcı baskı olduğu, Basım yeri: Yayınevi, Baskı yılı: Bölümün ilk ve son sayfa numarası.

Örnek: George DL. Nosocomial pneumonia. In: Mayhall CG. (ed). Hospital Epidemiology and Infection Control. Baltimore: Williams & Wilkins, 1996:175-95.

- Olgu sunumlarının giriş ve tartışma kısımları kısa-öz olmalı, kaynak sayısı kısıtlı olmalıdır.
- Kısa raporlar özet içermemeli, kısa-öz olmalı, kaynakları sınırlı olmalı, sonuna sırasıyla yazar isimleri, ünvanları ve yazışma adresleri eklenmelidir.
- Editöre mektup bölümü, dergide daha önce yayımlanmış yazılara eleştiri getirmek, katkı sağlamak ya da orjinal bir çalışma olarak hazırlanmamış ve hazırlanamayacak bilgilerin iletilmesi amacıyla oluşturulduğundan kısa-öz olmalı, özet içermemeli, kaynakları sınırlı olmalıdır.
- Yazılar, yazının daha önce bir dergide yayımlanmamış veya yayımlanmak üzere gönderilmemiş olduğunu bildiren, makaledeki isim sırasına uygun biçimde yazarlarca imzalanmış bir üst yazı ile gönderilmelidir.
- Daha önce sunulmuş bildiriler yer ve tarih belirtmek koşuluyla yayımlanabilir.
- Yayımlanan yazıların bilimsel ve hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir.
- Dergimizde yayımlanan yazıların yayın hakkı BİLİMSEL TIP YAYINEVİ'ne aittir. Yazarlara telif ücreti ödenmemektedir.
- Yazılar aşağıdaki adrese yukarıdaki kurallara uygun şekilde 3.5" disket ile birlikte ve mutlaka üç nüsha olarak gönderilmelidir.

HASTANE İNFEKSİYONLARI DERGİSİ

P.K. 130 Kavaklıdere - ANKARA

Merhaba

Hastane İnfeksiyonları dergisinin bu sayısını Hastane İnfeksiyonları Alanında Araştırma Yöntemleri'ne ayırdık. Hastane infeksiyonları XVIII. yüzyıldan beri bilinmesine rağmen, XXI. yüzyılda hala tıp dünyasının çözüm bulmaya çalıştığı önemli sorunlar arasında yer almaya devam etmektedir. Özellikle son yıllarda artan direnç sorunu ve yakın gelecekte ilaç şirketlerinin geliştirmeye çalıştığı yeni antibiyotiklerin sayılarının çok az olması, bu konuyu daha da önemli kılmaktadır. Ayrıca hastaneler, yoğun antibiyotik kullanımına bağlı seleksiyon baskısı nedeniyle, toplumda sorun haline gelen birçok dirençli mikroorganizmanın ortaya çıkmasına yol açan yerlerdir. Hastane infeksiyonlarının azaltılması, dirençli mikroorganizma gelişmesinin yavaşlatılması, hatta önlenmesinde kullanılacak müdahalelerin saptanabilmesi için bu konularda acilen iyi araştırmalar yapılmasına gereksinim vardır. Son yıllarda, bu konularda şimdiye kadar yapılan araştırmaların metodolojilerinin yetersiz olduğu gösterilmiştir. Bu yetersizliğe yol açan en önemli neden, araştırma metodolojisi ve istatistik konularının bu çalışmaları yapan hekimler tarafından yeterince bilinmemesidir. Bir araştırma planlanırken, amacına en uygun tasarım seçilmeli ve bu tasarıma uygun istatistiksel analiz yapılmalıdır. Örneğin; hastalara yapılan bir müdahaleyi değerlendirmek için kullanılması gereken tasarım, randomize kontrollü

---

klirik denemelerdir ve bu nedenle tüm ilaç çalışmaları için altın standart kabul edilmektedir. Hastane infeksiyonları alanında yapılan müdahaleler için ise bu tür randomize çalışmalar yapmak çoğu zaman zor veya etik açıdan imkansızdır. Bu tasarım yerine kullanılabilir olan “yarı-deneysel tasarımlar” dergimizin bu sayısında anlatılmaktadır. Hastane infeksiyonlarına yönelik risk faktörü araştırmalarında ve hastane salgınları araştırmalarında, gözlemsel çalışma tasarımları kullanılır. Bu iki konuyla ilgili ayrıntılı yazıları, yine bu sayımızda bulabilirsiniz. Araştırma yapan hekimlerin karşılaştığı en önemli zorluklardan biri olan istatistiksel analizle ilgili yazımızda yöntemler matematiksel terimler kullanılmadan, hekimlerin anlayabileceği bir şekilde ve en önemlisi her zaman yol gösterici olacak tablolarla desteklenerek anlatılmaktadır.

Bu sayının hastane infeksiyonları alanında araştırma yapmak isteyen tüm araştırcılara yardımcı olması dileğiyle...

Yrd. Doç. Dr. Sibel Aşçıoğlu

Konuk Editör